

Tabel de sinteză a propunerilor și obiecțiilor
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională)

Autoritățile care au înaintat propuneri sau obiecții	Nr	Conținutul obiecției sau propunerii	Opinia Ministerului Justiției
<i>Asociația Băncilor din Moldova</i>	1.	<p>Asociația Băncilor din Molodva a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (<i>Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor, Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali și Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008</i>) elaborat de către Ministerul Justiției în comun cu Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și comunică următoarele propuneri și comentarii.</p> <p>1. Propunem modificarea articolului 11 al Legii 308/2017 prin adăugarea clarificării aferent modului de calculare a zilelor prin indicarea sintagmei "zile lucrătoare", așa cum actualmente este specificat în art. 389 al Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107-XV din 06.06.2002. În acest sens, unele bănci au inițiat în prealabil discuții la acest subiect cu SPCSB, care a susținut propunerea de principiu.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Prevederile din cuprinsul art. 11 din <i>Legea nr. 308/2017</i> la moment vizează un termen ce se calculează în zile calendaristice, și nu lucrătoare, or, conform regulilor de interpretare deja consacrate, în măsura în care într-o anumită prevedere legală nu este precizat în mod expres natura zilelor care intră în calculul termenului, acestea se consideră a fi zile calendaristice (adică fiecare zi efectiv scursă), iar dacă la calculul termenului se dorește a se lua în calcul strict zilele lucrătoare, aceasta urmează a fi prevăzut expres în textul</p>

		<p>normei ce consacră termenul respectiv.</p> <p>Astfel, se constată că propunerea înaintată în cadrul avizului în esență nu vine să asigure o clarificare a termenului existent la art. 11 din lege, ci vine să îi schimbe natura acestuia (ducând la extinderea lui), ceea ce nu este unul din scopurile urmărite prin intermediul acestui proiect.</p> <p>Se va remarca totodată și faptul că prevederea de la art. 389 din <i>Codul civil</i> la fel se referă la termene ce se calculează în zile calendaristice, și nu lucrătoare, astfel încât această prevedere legală din <i>Codul civil</i> se va aplica oricum în speța invocată de autorul avizului.</p>
	<p>2.</p> <p>2. Suplimentar, au fost desfășurate ședințe, dar și înaintate demersuri, aferent păstrării datelor și propunerilor de modificare a articolului 9 al Legii 308/2017, și anume modificarea art.9 din Legea nr. 308/2017, conform cărora vor fi revizuire termenele de păstrare stabilite în dependența de tipul documentelor, astfel încât, pentru documentele tranzacționale termenul să nu depindă de data încetării relațiilor de afaceri cu clientul (norma actuală implică păstrarea arhivei pe o perioadă de zeci de ani) dar să depindă nemijlocit de data efectuării tranzacției - 5 ani de la data efectuării tranzacției - analogic cu tranzacții ocazionale.</p> <p>Ce ține de informații și documente obținute în cadrul măsurilor de precauție sporite și pentru documente ce țin de dosarul clientului termenul rămâne neschimbat (argumentele și propunerile suplimentare la acest subiect a se vedea în demersul ABM adresat unor autorități, inclusiv Ministerului Justiției – se anexează).</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Cerințele stabilite în art. 9 din Legea nr. 308/2017 transpun prevederile Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului.</p>
<p>Agencia Servicii Publice</p>	<p>3.</p> <p>Ca urmare a examinării repetate a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională) (număr unic 764/MJ/2024), comunicăm următoarele.</p> <p>1. La Art. I. din proiectul de Lege: - modificările propuse în pct. 1. - pct. 4. sunt în contradicție cu Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În conformitate cu prevederile Criteriului 24.8 al <i>Recomandării Grupului de Acțiune Financiară Internațională</i>, este imperativ ca „o persoană juridică să autorizeze una sau mai multe persoane fizice rezidente, care ar fi responsabilă în fața autorităților competente pentru furnizarea informațiilor privind înregistrarea persoanei juridice, precum și a datelor privind beneficiarul efectiv”. Corespunzător, în vederea transpunerii</p>

juridice și a întreprinzătorilor individuali, care stabilește procedura generală a înregistrării de stat pentru toate formele de organizare juridică. Totodată, urmărind în continuare propunerile expuse în Art. III pct. 6 din proiectul vizat, în redacția nouă al alin. (1) al art. 14 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, expres este specificată excepția de la obligația de furnizare și/sau actualizare a informației cu privire la beneficiarii efectivi, pentru anumite forme juridice: 1) instituțiile/autoritățile publice, 2) întreprinderile de stat și municipale și 3) societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat.

În același context, art. 177 alin. (1) al Codului civil stabilește, că persoana juridică își exercită, de la data constituirii, drepturile și își execută obligațiile prin administrator, respectiv acesta fiind reprezentantul legal al persoanei juridice în toate circumstanțele, iar potrivit reglementărilor art. 8 alin. (2), art. 17 și art. 28 alin. (2) din Legea nr. 220/2007, documentele pentru înregistrarea de stat se transmit/depun/expediază organului înregistrării de către fondator sau de către reprezentantul acestuia. Mai mult ca atât, prevederile respective se vor regăsi în art. 33 alin. (1) lit. i⁴) și alin. (2) lit. c²) al Legii nr. 220/2007.

- la pct. 5., similar informației propuse pentru înscriere în Registrul de stat al persoanelor juridice, urmează să fie efectuate ajustări și pentru informația înscrisă în Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, prin completarea art. 33 alin. (2) al Legii nr. 220/2007 cu litera (c²) și (c³) cu următorul cuprins:
„c²) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare personal (IDNP), domiciliul, țara de reședință, cetățenia beneficiarului efectiv/beneficiarilor efectivi, astfel cum sunt definiți în Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;
c³) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare personal (IDNP), domiciliul persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor cu privire la datele din Registrul de stat, inclusiv a datelor cu

acestor prevederi, sunt necesare includerea acestor prevederi în cadrul legal național.

Suplimentar, cu referire la relaționarea dintre prevederile Legii nr. 220/2007 (ce se propun a fi modificate prin proiect) și prevederile de la art. 14 alin. (1) din Legea nr. 308/2017 (în redacția nouă propusă prin proiect) se va ține cont de faptul că norma menționată din cadrul Legii nr. 308/2017 va acționa în calitate de normă juridică specială în raport cu prevederile modificate din cadrul Legii nr. 220/2007 (care rămân a fi normele juridice generale în materie). Astfel, în cazul unor potențiale situații practice când se va pune în discuție modalitatea de aplicare a acestor prevederi legale, se va asigura aplicarea cu prioritate a prevederii speciale din cadrul art. 14 alin. (1) din Legea nr. 308/2017, asigurându-se prin aceasta respectarea regulilor de aplicare a diferitelor tipuri de norme, consacrate în cuprinsul art. 5 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Se acceptă

	privire la beneficiarul efectiv;”.	
4.	2. La Art. II. pct. 3. (articolul 263 ⁴ din Codul contravențional) după cuvintele „modificarea în actele de constituire” de introdus cuvintele „și în datele înscrise în Registrul de stat”, întrucât prin Legea nr. 229/2023 pentru modificarea unor acte normative (reglementarea relațiilor dintre asociații/fondatorii societăților comerciale) au fost aduse amendamente Legii nr. 220/2007 (prin modificarea art. 17 lit. c)) și Legii nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată prin completarea art. 17 cu alin. (2) care prevede că la decizia adunării generale a asociațiilor, datele care se conțin în hotărârile de modificare pot fi înregistrate doar în Registrul de stat al persoanelor juridice, fără a fi necesară și modificarea statutului.	Se acceptă
5.	3. Cu referire la Art. III. din proiect: - pct. 3.: a) alin. (5) al art. 5 ² din Legea nr. 308/2017, suplimentar urmează a fi modificat și în partea ce ține de completarea după cuvintele „referitoare la operarea modificărilor în actele de constituire ale persoanei juridice” cu textul „și în datele înscrise în Registrul de stat”, după cum este expus în pct. 2 al prezentului aviz; b) la alin. (6), după cuvintele „se aprobă prin ordin” de completat cu textul „comun al directorului Agenției Servicii Publice și”, întrucât procedura prezentată ține atât de Registrul fiduciilor, cât și de Registrul de stat al unităților de drept, care este ținut de ASP. - pct. 6.: a) la art. 14 alin. (1) în redacția propusă, de substituit cuvântul „menține” cu cuvântul „ține”, după cum este stabilit în redacția actuală din aliniat și în prevederile art. 35 alin. (3) lit. b) al Legii nr. 220/2007, atribuția organului înregistrării de stat este ținerea Registrului de stat; b) - la alin. (2 ¹) textul „sunt obligate să desemneze” de înlocuit cu cuvântul „desemnează”, iar textul „datele de înregistrare din Registrul de stat și, respectiv Registrul fiduciilor, inclusiv a datelor cu privire la beneficiarul efectiv.” De substituit cu textul „datele beneficiarului efectiv din Registrul de stat al unităților de	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial Persoana desemnată trebuie să fie responsabilă atât de furnizarea informațiilor cu privire la înregistrarea de stat a persoanei juridice, cât și a informației cu privire la beneficiarul efectiv.</p>

	<p>drept și, respectiv, Registrul fiduciilor.”;</p> <p>- din considerentul că lipsește firul de consolidare dintre alin. (2) și alin. (2¹) al art. 14 din proiect, propunem de completat alin. (2¹) în final cu următorul text „Datele despre persoana fizică rezidentă desemnată vor fi prezentate organului înregistrării de stat, respectiv Serviciul Fiscal de Stat.”;</p> <p>c) în alin. (3) al art. 14 din Legea menționată supra, prevederile legale stabilesc reguli de transparență pentru organul înregistrării de stat, însă întrucât aliniatul se completează și cu reglementări aferente fiduciilor și oricăror construcții juridice similare fiduciilor, respectiva normă urmează de reformulat din perspectiva ambelor autorități: ASP și SFS. În acest context, este necesar de stabilit reguli și pentru Serviciul Fiscal de Stat.</p>	<p>Astfel, propunerea din aviz exclude responsabilitatea pentru informația privind înregistrarea de stat a persoanei juridice.</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Datele conținute în Registrul de stat al unităților de drept sunt accesibile Serviciului Fiscal de Stat, nefiind necesară dublarea acestei obligații pentru subiecții vizați de normă. Suplimentar, menționăm că, prevederile Recomandării FATF 24 nu stabilesc obligația de prezentare a acestor date la instituții multiple.</p> <p>Alin. (3) al art. 14 din lege stabilește o interdicție generică, fără a menționa autoritatea responsabilă.</p>
<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>6. Cu privire la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională), număr unic 764/MJ/2024, remis spre examinare prin scrisoarea Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr. 18-69-10002 din 05.09.2024, Banca Națională a Moldovei, în limitele competenței sale, vă comunică următoarele.</p> <p>Observăm că prin proiectul de lege se completează Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (art. 4) cu o nouă categorie de entități raportoare și anume furnizorii de servicii pentru fiducii sau societăți prevăzuți la lit. q). În acest context, având în vedere definiția de „furnizori de servicii pentru fiducii sau societăți”, reglementată prin proiectul de lege la art. 3, recomandăm reevaluarea modului și măsurii în care această categorie de entități raportoare corelează cu entitățile raportoare prevăzute la lit. j) din alin. (1) art. 4 din Legea nr. 308/2017.</p> <p>Astfel menționăm că, lit. j) din alin. (1) art. 4 din Legea nr. 308/2017 enumeră, drept entități raportoare, avocații, notarii,</p>	<p>Definiția noțiunii de „furnizor de servicii pentru fiducii sau societăți” transpune prevederile art. 3 pct. 7 din Directiva 2015/849.</p> <p>Cu referire la remarca privind existența unui risc de confuzie în contextul identificării unor subiecți drept entități raportoare prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. j) din lege sau drept entități raportoare prevăzute de categoria nouă de la art. 4 alin. (1) lit. q) din lege (<i>furnizori de servicii pentru fiducii sau societăți</i>), considerăm că aceasta nu va subzista în practică. Or, urmează a se ține cont de faptul că prevederea de la art. 4 alin. (1) lit. q) din lege urmează a opera în calitate de normă specială în raport cu prevederea de la art. 4 alin. (1) lit. j) din lege și, în consecință, se va aplica cu prioritate, ținându-se cont de regulile stabilite de art. 5 alin. (3) din Legea nr. 100/2017. În mod practic aceasta înseamnă că ori de câte ori subiecții vizați de art. 4 alin. (1) lit. j) din lege (<i>avocații, notarii, administratorii autorizați, executorii judecătorești și alți liber profesioniști</i>) vor acționa/vor presta servicii ce vor cădea sub incidența definiției de „furnizori de servicii pentru fiducii sau societăți”,</p>

administratorii autorizați, executorii judecătorești și alți liber profesioniști, în cazul în care toți acești subiecți acordă asistență pentru întocmirea sau perfectarea de operațiuni pentru clienții lor privind organizarea procesului de subscriere a aporturilor necesare constituirii, funcționării sau administrării unei societăți, pentru constituirea, administrarea ori conducerea unor astfel de societăți, precum și în cazul în care participă, în numele sau pentru clienții lor, în orice operațiune cu caracter financiar. Corespunzător, observăm că, potrivit proiectului de lege, furnizorii de servicii pentru societăți, sunt incluși în categoria de entități raportoare, în cazul în care aceștia prestează unor terți, cu titlu profesional, activități oarecum similare celor prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 308/2017. Opinăm, că lipsa unei delimitări clare a acestor categorii de entități raportoare precum și a serviciilor prestate de acestea, poate conduce la imprecizie privind încadrarea în categoria corectă de entități raportoare (fie cele prevăzute la lit. j), fie cele prevăzute la lit. q)) a avocaților, notarilor, administratorilor autorizați și a altor liber profesioniști, atunci când aceștia vor acorda asistență clienților săi privind servicii care se regăsesc enumerate la lit. a)-e) din definiția de la art. 3 din proiectul de lege. La fel, semnalăm că încadrarea corectă în categoria de entități raportoare este importantă și din perspectiva prevederilor art. 35 alin. (2) lit. e), propuse prin proiectul de lege, care prevăd sancțiuni pecuniare sub formă de amendă în mărime de până la echivalentul în lei al sumei de 5000000 de euro sau 10% din cifra de afaceri pentru anul precedent pentru entitățile raportoare de la lit. q), amenzi, care nu se aplică și entităților raportoare prevăzute la lit. j) de la art. 4 din Legea nr. 308/2017. Observăm, în acest sens, că art. 2 pct. 1 din Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului este mai explicit în acest sens (acesta prevede expres că norma de la alin. (3) litera c) se aplică entităților, care nu sunt acoperite de prevederile literelor de la lit. a) sau b) același

aceștia vor fi percepuți ca entități raportoare vizate de prevederea de la art. 4 alin. (1) lit. q) din lege (cu consecința că în privința acestora se va aplica tot cadrul normativ relevant aferent acestei categorii de entități raportoare), iar în celelalte situații, care nu vor avea o legătură cu definiția noțiunii de „furnizori de servicii pentru fiducii sau societăți”, ei vor fi percepuți ca entități raportoare vizate de art. 4 alin. (1) lit. j) din lege.

Asupra oportunității operării unor modificări în cuprinsul *Codului civil*, care ar dezvolta suplimentar unele considerente vizate de prezentul proiect, se va decide cu ocazia promovării unui proiect distinct ce va viza modificarea *Codului civil* (aceasta reieșind și din necesitatea promovării în termeni cât mai prompti a prezentului proiect).

	<p>alineat).</p> <p>Adițional, supunem atenției Dvs. faptul, că introducerea acestei noi categorii de entități raportoare – furnizori de servicii pentru societăți, urmează a fi însoțită de reglementări suplimentare (în Codul Civil sau în alte legi) privind cazurile și condițiile în care astfel de servicii pot fi prestate. Spre exemplu, recomandăm reexaminarea instituțiilor juridice de „nominee shareholders” și „nominee directors”, care, înțelegem, că sunt transpuse prin literele b) și e) din definiția de la art. 3 din proiectul de lege, din perspectiva legislației naționale care nu pare să le reglementeze, iar, în anumite cazuri, le și interzice (a se vedea, spre exemplu, legislația bancară care instituie rigori suplimentare privind identitatea acționarilor și exercițiul dreptului de vot). Este relevant în acest sens și Raportul OECD “Peer Review Report on the Exchange of Information on Request”, 2024, care a calificat drept deficiențe lipsa unor reglementări privind “nominee shareholders/directors”, în special în ceea ce privește obligația acestora de a-și dezvălui această calitate (a se vedea, spre ex. pag. 29, 54, 38).</p> <p>Suplimentar, la pct. 6 din proiectul de lege, care modifică art. 14 din Legea nr. 308/2017, inclusiv prin instituirea excepțiilor de la obligația organului înregistrării de stat de verificare, înregistrare, menținere și actualizare a datelor cu privire la beneficiarii efectivii pentru întreprinderile de stat, municipale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, atragem atenția că, potrivit standardelor internaționale ale FATF, orice excepție de la o obligație generală, inclusiv obligația de deținere a informației privind beneficiarul efectiv al persoanei juridice¹, urmează a fi justificată în baza unui risc scăzut de SB/FT², constatat în cadrul evaluării naționale/sectoriale a riscurilor. În</p>	<p>Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor a efectuat o evaluare sectorială a riscurilor de utilizare a persoanelor juridice în scopul spălării banilor, fiind atestat un risc scăzut al acestei categorii de persoane juridice.</p>
--	--	--

¹ Aplicabilitatea generală a Recomandării FATF 24 în privința tuturor “persoanelor juridice”, adică oricăror entități, altele decât persoanele fizice, care pot stabili o relație de afaceri cu o instituție financiară sau care poate deține în alt mod bunuri. A se vedea în acest sens definiția persoanei juridice din Glosarul la Recomandările FATF, pag. 132.

² Unmasking Control: A Guide to Beneficial Ownership Transparency (2022), pag. 12, pag. 43, Tabelul 3.2, pag. 46; FATF Guidance on Transparency and beneficial ownership (2014), pag. 24, Tabelul 6.

	<p>acest sens, observăm că rezultatele ultimei evaluări naționale a riscurilor nu indică constatarea unui risc scăzut în privința acestor tipuri de companii. În cazul existenței unor evaluări sectoriale sau intermediare privind transparența și riscul de SB/FT pentru persoanele juridice, acestea urmează a fi indicate în nota de fundamentare a proiectului de lege.</p> <p>În același context, în cazul menținerii prevederii, o excepție similară urmează a fi instituită și pentru entitățile raportoare în privința obligației de identificare a beneficiarului efectiv (pentru întreprinderile de stat, municipale și societățile comerciale cu capital de stat înregistrate în Republica Moldova).</p>	
<p>Camera Notarială</p>	<p>7. Urmare a examinării <i>proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională) (număr unic 764/MJ/2024)</i>, autor – Ministerul Justiției, comunicăm următoarele.</p> <p>Camera Notarială consideră inoportun fenomenul de modificare frecventă a aceluiași acte normative, la caz Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. În acest sens, art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, stabilește că la elaborarea unui act normativ unul din principiile ce urmează a fi respectat este oportunitatea, coerența, consecutivitatea, <u>stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice</u>. Astfel, pentru a asigura că legea este funcționabilă pe deplin și că performanța politicii de sector este îmbunătățită, implementarea unui act necesită a fi testată în timp, prin aplicarea acestuia în practică.</p> <p>Ce ține de întreg procesul de armonizare a legislației și respectiv respectarea de către autorități a regulilor de bază stabilite în acest sens, reieșind din analiza proiectului și a actelor anexate la acesta, prezentate spre avizare, marcăm asupra următoarelor:</p> <p>Pct. 13 subpct. 4 lit d) din Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, statuează că procesul de armonizare a legislației Republicii Moldova cu</p>	<p>Proiectul a fost remis către Centrul de armonizare a legislației, în vederea unei consultări prealabile ce ar urma să precedeze realizarea expertizei de compatibilitate cu legislația UE.</p> <p>Precizăm că tabelul de concordanță definitivat și expertiza de compatibilitate realizată de Centrul de armonizare a legislației vor fi anexate la pachetul de documente ce va fi remis către Cancelaria de Stat, în contextul înaintării proiectului pentru a fi adoptat în ședință de Guvern. Totodată se va asigura și publicitatea documentelor menționate.</p> <p>Nota de fundamentare va fi completată cu informația suplimentară referitoare la concluziile expertizei de compatibilitate.</p>

	<p>legislația UE se realizează cu respectarea anumitor cerințe, una dintre care este supunerea proiectului de act normativ care are ca scop transpunerea actelor juridice europene, în mod obligatoriu expertizei de compatibilitate, realizată de Centrul de armonizare a legislației. Totodată, observăm că pct. 14 subpct. 11 din HG nr. 1171/2018, stabilește că procesul de transpunere a legislației UE în legislația Republicii Moldova se realizează în etapele prestabilite, printre care se regăsește și efectuarea expertizei de compatibilitate de către Centrul de armonizare a legislației și emiterea declarației de compatibilitate a proiectului.</p> <p>Totodată, potrivit art. 35 din Legea nr. 100/2017 <i>expertiza de compatibilitate cu legislația UE este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative cu relevanță UE și pentru proiectele de modificare a actelor normative cu relevanță UE, inclusiv pentru cele ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome.</i></p> <p>În acest sens observăm că la proiectul prezentat lipsesc mențiunile, precum și actele ce confirmă realizarea expertizelor necesare (pct. 7 din Nota de fundamentare la proiect), care necesită a fi prezentate în mod obligatoriu.</p> <p>Concomitent, observăm că în compartimentul 5 din Nota de fundamentare lipsesc elementele obligatorii conform pct. 31 din HG nr. 1171/2018</p>	
<p>8.</p>	<p>Obiecții/propuneri de ordin particular:</p> <p>Cu referire la art. III pct. 6 din proiect, și anume completarea art. 14 din Legea nr. 308/2017 cu alineatul 22, considerăm oportună excluderea lit. c) care stabilește că accesul la Registrul stat al unităților de drept și Registrul fiduciiilor, se oferă oricărei persoane fizice sau juridice care demonstrează un interes legitim. Observăm caracterul interpretabil al normei în cauză, având în vedere că interesul legitim nu are o protecție juridică în sensul plenitudinii dreptului recunoscut de lege. Astfel, în vederea excluderii oricăror abuzuri la aplicarea normei date, care ar putea prejudicia drepturile persoanelor prin dezvăluirea datelor cu caracter personal și nu doar, se propune excluderea lit. c) din alin.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Această prevedere din proiectul de lege propus transpune prevederile Directivei 2015/849, după cum a fost modificată prin Directiva 2018/843 (a se vedea în acest sens prevederea de la art. 30 alin. (5) lit. c) din Directivă).</p>

	(22) art. 14 (Legea nr. 308/2017) din proiect.	
	<p>9. Cu referire la art. IV pct. 3 din proiect, și anume modificarea alin. (1) art. 40 din Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor, exprimăm dezacordul cu aceasta, având în vedere că amenzile existente deja sunt foarte impunătoare. În acest fel, menționăm că aplicarea legislației pe segmentul prevenirii și combaterii spălării banilor, de către entitățile raportoare ține de propria percepție a entității a regulilor existente în domeniu, ceea ce din start presupune o stare de nesiguranță, or la o apreciere incorectă a situației, entitatea riscă să fie dur sancționată.</p> <p>Subsidiar, reliefăm că potrivit Notei de fundamentare, modificările propuse pentru Legea nr. 75/2020, s-au realizat cu scopul de ajustare a acesteia la prevederile Legii nr. 308/2017. Astfel, propunerea de modificare a alin. (1) art. 40 din Legea nr. 75/2020 nu corespunde scopului stabilit.</p> <p>Urmare a celor expuse, marcăm că Camera Notarială optează pentru armonizarea legislației naționale în mod viabil, asigurând stabilitate normelor legale și aplicării acestora în timp. Astfel, solicităm luarea în considerare a celor formulate pe marginea proiectului de lege propus.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Propunerea de modificare a art. 40 din <i>Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor</i> nu presupune careva intervenții (majorarea și/sau micșorarea) în cadrul amenzilor aplicate.</p>
Ministerul Afacerilor Interne	<p>10. Ministerul Afacerilor Interne a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională), număr unic 764/MJ/2024, autor Ministerul Justiției și comunică despre susținerea conceptuală a acestuia cu luarea în considerare a următoarelor raționamente.</p> <p>La Articolul II punctul 3 din proiect, se propune precizarea vinovăției autorului faptei contravenționale astfel încât latura subiectivă a contravenției să fie caracterizată exclusiv prin intenție.</p> <p>Potrivit dispoziției articolului propus, fapta contravențională poate fi comisă prin realizarea unei sau mai multor acțiuni alternative, după cum urmează: 1) prezentarea unor date</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Redacția propusă în cuprinsul proiectului se consideră a fi mai oportună, nedorindu-se limitarea aplicabilității contravenției date doar la acele acțiuni/inacțiuni ce au fost comise cu intenție, ci urmărindu-se ca aceasta să fie aplicată și la acțiuni/inacțiuni ce se comit din imprudență (eventual, cu aplicarea în speță a unor sancțiuni mai mici pentru contravenient).</p> <p>În acest sens, considerăm că sancționarea unor fapte vizate de acest articol, care ar fi fost comise în lipsa vinovăției persoanei, oricum nu va fi posibilă, în conformitate cu regulile generale din <i>Codul contravențional</i>, ținând cont de prevederile art. 8 și 14 din Cod.</p>

neveridice; 2) prezentarea unor date incomplete; 3) prezentarea unor date incorecte. Dacă în cazul primei și a treia acțiune latura subiectivă a contravenției se caracterizează, de regulă, prin intenție, acțiunea doi poate fi comisă și din imprudență sau, în general, în lipsa vinovăției.

În speță, se pot întâlni cazuri când reprezentanții persoanelor juridice, întreprinzătorilor individuali, fiduciilor și construcțiilor juridice similare fiduciilor pot prezenta informații incomplete în lipsa intenției, de exemplu au uitat/omis să prezinte anumite documente sau au pierdut în drum spre autoritatea publică un document din setul de acte și, neobservând acest fapt, a prezentat setul de acte incomplet. Aceste cazuri urmează a fi scoase de sub aria de aplicabilitate a articolului propus.

În acest sens, se poate observa că în Codul contravențional, când se face referire la prezentarea datelor incomplete, se utilizează două forme de exprimare. Prima formă de exprimare, ce se regăsește la art. 481 alin. (2) sau art. 742 alin. (1), precum și alte articole, nu presupune indicarea vinovăției autorului faptei contravenționale, dar se subînțelege caracterul intenționat al acesteia. A doua formă de exprimare, ce se regăsește la art. 761 alin. (2) sau art. 154 alin. (4), precum și alte articole, indică expres vinovăția autorului, latura subiectivă a faptei contravenționale fiind caracterizată exclusiv prin intenție.

În acest context, având în vedere circumstanțele de drept și de fapt menționate, se propune modificarea dispoziției articolului propus după cum urmează: „Prezentarea intenționată unor date neveridice, incomplete sau incorecte de către persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, fiduciile și construcțiile juridice similare fiduciilor, necesare la înregistrarea constituirii, modificarea în actele de constituire, înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării și la radierea acestora din Registrul de stat și Registrul fiduciilor, precum și neactualizarea informației respective, în cazul în care au intervenit modificări”. Subsecvent, se atrage atenția asupra necesității respectării exigențelor statuate în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele

Se acceptă

		normative în sensul corectării greșelilor gramaticale, de ortografie și de punctuație admise în conținutul proiectului, precum și standardele de completare a Notei de fundamentare proiectului de lege.	
Ministerul Finanțelor	11.	<p>Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională) (număr unic 764/MJ/2024), autor – Ministerul Justiției, și în limita competențelor sale funcționale, comunică următoarele.</p> <p>1) Cu referire la art. I pct. 5, suplimentar la modificările propuse la art. 33 alin. (1) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, se consideră oportun operarea modificărilor și la art. 33 alin. (2) din legea nominalizată, care reglementează conținutul Registrului de stat al întreprinzătorilor individuali, în vederea corelării cu modificările propuse la art. 28 alin. (7) din legea menționată (pct. 4 din proiect).</p> <p>Astfel, se propune completarea art. 33 alin. (2) din Legea nr. 220/2007 cu litera g) cu următorul cuprins: „g) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare personal (IDNP), domiciliul persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor cu privire la datele din Registrul de stat, inclusiv a datelor cu privire la beneficiarul efectiv”.</p> <p>De asemenea, ținând cont de faptul că modificarea propusă la art. 28 alin. (7) din Legea nr. 220/2007 vizează inclusiv gospodăriile țărănești (de fermier), considerăm oportun efectuarea modificărilor corespunzătoare și la art. 33 alin. (2¹) din Legea nr. 220/2007, care reglementează conținutul Registrului de stat al gospodăriilor țărănești (de fermier).</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>A se vedea opinia autorului la observația cu nr. 3.</p> <p>Totodată, corelativ propunerii autorului avizului, prin proiect se va realiza modificarea art. 14 alin. (2) al <i>Legii nr. 1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier)</i>.</p>
	12.	2) Cu referire la art. II pct. 3, se consideră oportun ajustarea redacției art. 263 ⁴ din Codul contravențional, prin completarea după textul „întreprinzătorii individuali,” cu textul „organizațiile necomerciale,” în scopul asigurării corectitudinii și actualității	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Ajustarea sugerată în cuprinsul art. 263⁴ din Codul contravențional se acceptă.</p> <p>În legătură cu a doua observație, este necesar a se preciza faptul</p>

	<p>inclusiv a datelor de înregistrare ale organizațiilor necomerciale. Totodată, referitor la modificarea aferent art. 402 alin. (1) din Codul contravențional, se propune excluderea competenței Serviciului Fiscal de Stat de examinare a contravenției propuse la art. 263⁴ din Codul contravențional, în partea ce ține de prezentarea unor date neveridice, incomplete sau incorecte de către persoanele juridice și întreprinzătorii individuali, necesare la înregistrarea constituirii, modificarea în actele de constituire, înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării și la radierea acestora din Registrul de stat, având în vedere că verificarea cererilor și documentelor depuse pentru înregistrare în vederea corespunderii acestora cerințelor stabilite de lege, se efectuează de către registratorul în domeniul înregistrării de stat în cadrul procedurii de examinare a cererii de înregistrare a persoanei juridice (art. 11 alin. (1) din Legea nr. 220/2007), Serviciul Fiscal de Stat neavând nici o tangență cu acest proces. Astfel, considerăm că examinarea caracterului veridic și complet al informațiilor prezentate la înregistrarea persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali excede atribuțiile funcționale ale Serviciului Fiscal de Stat.</p>	<p>că Agenția Servicii Publice nu are calitate de agent constator în conformitate cu prevederile Codului contravențional. Astfel, prin prisma atribuției privind sancționarea aspectelor ce țin de informațiile cu privire la beneficiarul efectiv, se consideră oportun ca Serviciul Fiscal de Stat să fie responsabil de exercitarea acestei atribuții, urmând ca Agenția Servicii Publice să asiste Serviciul în acest sens.</p>
<p>13.</p>	<p>3) Cu referire la art. III: a) pct.2, ce vizează modificarea art.4 alin.(2), se propune excluderea în întregime a alineatului respectiv din Legea nr.308/2017. În acest sens, menționăm că potrivit Legii nr.142/2018 cu privire la schimbul de interoperabilitate și Hotărârii Guvernului nr.211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect), toate instituțiile statului au obligativitatea să efectueze schimbul de date prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect, ce permite recepționarea informației on-line. Respectiv, Serviciul Vamal plasează informațiile privind valorile valutare declarate de persoanele fizice și juridice în conformitate cu prevederile art.33 și art.34 din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară, cu excepția valorilor valutare declarate de Banca Națională a Moldovei și bănci, pe platforma de interoperabilitate MConnect,</p>	<p>Nu se acceptă Prevederea menționată de autorul avizului transpune Recomandarea 32 a Grupului de Acțiune Financiară Internațională, prin urmare se consideră oportună menținerea acesteia în proiect.</p>

	<p>la care se poate conecta și Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor pentru a prelua aceste informații.</p> <p>b) pct. 3, aferent art.5² alin.(3), propunem de concretizat că, completarea cu cuvintele „și la Serviciul Fiscal de Stat” se referă la propoziția a doua din alineatul (3).</p> <p>De asemenea, suplimentar la modificările propuse la alineatul (5) al art. 5² din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, considerăm oportun completarea după textul „operarea modificărilor în actele de constituire ale persoanei juridice” cu textul „întreprinderii individuale, organizației necomerciale și, respectiv, ale fiduciei și construcției juridice similare fiduciei”, în scopul corelării cu celelalte modificări propuse la acest alineat.</p> <p>La fel, considerăm oportun revizuirea redacției alineatului (6) al art. 5² din Legea nr. 308/2017, în vederea corelării cu modificările propuse la alineatele (4) și (5) ale articolului prenotat. Astfel, ținând cont de faptul că atribuția privind ținerea Registrului unităților de drept este stabilită în sarcina IP „Agenția Servicii Publice”, propunem specificarea faptului că procedura privind efectuarea/radierea notărilor în/din Registrul de stat al unităților de drept se va aproba prin ordin al directorului IP „Agenția Servicii Publice” și nu prin ordin al directorului Serviciului Fiscal de Stat.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>A se vedea opinia autorului proiectului la observația cu nr. 5.</p>
<p>14.</p>	<p>4) Cu referire la art. III pct. 6, în partea ce ține de completarea art. 14 din Legea nr. 308/2017 cu alineatul (1¹), în vederea clarificării categoriilor de persoane pentru care Serviciul Fiscal de Stat va avea atribuții de verificare, înregistrare, menținere și actualizare a datelor cu privire la beneficiarii efectivii, considerăm oportun examinarea necesității completării normei propuse cu alte categorii de persoane decât fiduciile și construcțiile juridice similare fiduciilor, care nu sunt supuse înregistrării de stat, dar care se iau la evidență fiscală de către Serviciul Fiscal de Stat, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - persoanele juridice nerezidente care dispun de obiecte impozabile sau care au obligații fiscale, conform legislației 	<p>Nu se acceptă</p> <p>Cerințele reglementărilor UE se referă strict la categoriile menționate deja în cuprinsul <i>Legii nr. 308/2017</i>.</p>

		<p>fiscale (care activează ca reprezentanțe permanente în sensul art. 5 pct. 15) din Codul fiscal);</p> <ul style="list-style-type: none"> - persoanele care desfășoară activitate profesională licențiată sau autorizată și formele de organizare colectivă a acestora (birou asociat de avocați, birou asociat de executori judecătorești, etc.); - persoanele juridice constituite în baza actelor normative; - persoanele străine constituite în baza tratatelor internaționale ratificate de Republica Moldova. 	
<p>Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor</p>	<p>15.</p>	<p>Urmare a examinării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (Număr unic 764/MJ/2024), Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor comunică următoarele propuneri și obiecții.</p> <p>La art. I:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se propune completarea articolului 7 alineatul (1) cu litera c²) cu următorul cuprins: „c²) informația privind registratorul societății – pentru societățile pe acțiuni;” - se propune completarea articolului 33 alineatul (1) cu litera v) cu următorul cuprins: „v) denumirea registratorului societății – pentru societățile pe acțiuni;” 	<p>Se acceptă</p>
	<p>16.</p>	<p>La art. III:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la articolul 12: se propune completarea cu alineatul (2¹) în următoarea redacție: ”(2¹) Persoanele fizice care sunt expuse la amenințări, la acțiuni ostile, la acțiuni nefavorabile sau discriminatorii la locul de muncă pentru raportarea suspiciunilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, fie la nivel intern, fie către Serviciu, au dreptul să înainteze o plângere autorităților competente respective, în conformitate cu prevederile Legii nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate.” - la articolul 14: la alineatul (22), după sintagma ”alin. (1)” de completat cu sintagma ”alin. (20)”; 	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

se propune completarea cu alineatele (20¹) și (20²) în următoarea redacție:

”(20¹) Registrul conturilor de plăți și bancare, al casetelor de siguranță ale persoanelor fizice și juridice permite identificarea automatizată, în timp prompt, a tuturor persoanelor fizice sau juridice care dețin sau controlează conturi de plăți și/sau conturi bancare identificate prin IBAN și casete de valori deținute.

(20²) Registrul conturilor de plăți și bancare, al casetelor de siguranță ale persoanelor fizice și juridice conține cel puțin următoarea informație:

1) pentru conturile de plăți și bancare:

a) titularul contului: numele, prenumele, data nașterii, date de identificare, domiciliul, țara de reședință, cetățenia clientului și/sau a persoanei împuternicite;

b) beneficiarul efectiv: numele, prenumele, data nașterii, date de identificare, domiciliul beneficiarului efectiv/beneficiarilor efectivi, țara de reședință, cetățenia, detaliile intereselor generatoare de beneficii deținute;

c) numărul IBAN, data deschiderii și închiderii contului, filiala/sucursala băncii;

2) pentru casetele de valori: numele/prenumele clientului și/sau a persoanei împuternicite; date de identificare; domiciliul; țara de reședință; nume/prenume/date de identificare a beneficiarului efectiv; țara de proveniență a beneficiarului efectiv; data încheierii contractului cu banca privind prestarea serviciului de păstrare în casete de siguranță; termenul contractului încheiat între bancă și deponent; filiala/sucursala băncii care prestează serviciul de păstrare în casete de siguranță.”

- la articolul 36 alineatul (2), după cuvintele ”activitatea specificată” se completează cu textul ”la art. 2 alin. (2) lit. d)”, iar a doua mențiune a cuvântului ”în” se substituie cu cuvântul ”din”.

Se acceptă

Nu se acceptă

Nu se consideră oportună această intervenție sugerată de autorul avizului, dat fiind faptul că *Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal* oricum se va considera deja abrogată odată cu intrarea în vigoare a *Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal* (la data de 24.08.2026). La data intrării în vigoare a *Legii nr. 195/2024* va

		Totodată, de notat că, Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali stabilește posibilitatea de a face "mențiuni" în Registrul de stat. Corespunzător, la pct. 3 din proiect, care vizează modificarea art. 5 ² , cuvântul "notare", la toate formele gramaticale, urmează a fi substituit cu cuvântul "mențiune", la formele gramaticale corespunzătoare.	fi necesară și ajustarea corespunzătoare a art. 36 alin. (2) din <i>Legea nr. 308/2017</i> . Nu se acceptă Cu scopul de a asigura o rigoare juridică sporită, autorul proiectului a optat pentru utilizarea noțiunii de „notare” în locul noțiunii de „mențiune”, dat fiind faptul că prevederile <i>Codului civil</i> referitoare la registrele de publicitate nu operează cu o asemenea noțiune de „mențiune”, ci exclusiv cu noțiunea de „notare”, oferindu-i și o reglementare expresă în acest sens (în cuprinsul art. 421 și 435 din <i>Codul civil</i>).
Comisia Națională a Pieței Financiare		Lipsă de obiecții și propuneri.	
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării		Lipsă de obiecții și propuneri.	
Procuratura Generală		Lipsă de obiecții și propuneri.	
Serviciul de Informații și Securitate		Lipsă de obiecții și propuneri.	

Sinteza obiecțiilor și propunerilor recepționate după parcurgerea procedurii de reavizare

Autoritățile care au înaintat propuneri sau obiecții	№	Conținutul obiecției sau propunerii	Opinia Ministerului Justiției
Camera Notarială	1.	Prin Avizul nr.789 din data de 17 septembrie 2024 urmare a examinării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ	Se acceptă

	<p>intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională (număr unic 764/MJ/2024, autor Ministerul Justiției), Camera Notarială examinând proiectul propus, a venit cu propuneri de modificare. Astfel, marcăm că s-a ținut cont de observația Camerei Notariale privind necesitatea efectuării expertizei corespunzătoare conform prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>Comunitatea notarială susține poziția expusă anterior, reiterând următoarele:</p> <p>Este de menționat că, ultima perioadă urmărim o frecvență intensă de transmitere spre examinare a proiectelor de modificări legislative, ceea ce în opinia Camerei Notariale este una care derogă de la prevederile Legii nr.100/2017, astfel ținem să atragem atenția asupra faptului că măsurile legislative trebuie să fie transpuse în așa fel, încât să nu admită încălcări ale principiului proporționalității, care cere respectarea a trei criterii principale cum ar fi: măsura legislativă trebuie să fie una adecvată pentru a realiza scopul urmărit, este necesară pentru a realiza scopul urmărit și este corespunzătoare scopului urmărit, asigurând o stabilitate solidă normelor juridice.</p>	
2.	<p>În acest context, menționăm că, în conformitate cu prevederile HG nr.1345/2006 cu privire la armonizarea legislației RM cu legislația comunitară, se urmărește scopul de a reglementa mecanismul de armonizare a legislației naționale cu Acquis-ul Comunitar, identificând cele mai bune și eficiente soluții pentru RM, doar că în procesul de armonizare cu legislația UE și de transpunere a obiectivelor vedem așa numitul efect de “entuziasm al armonizării UE”, care în sine presupune elaborarea unor acte legislative sau proiecte de modificări ale actelor normative neținând cont de particularitățile sistemului de drept național.</p> <p>La caz, examinând propunerea formulată la conținutul Art. V alin.(3) din proiect, prin introducerea de modificări la art.40 a Legii nr.75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului</p>	<p>Se reiterează poziția autorului proiectului expusă în cadrul tabelului de sinteză a obiecțiilor și propunerilor, realizat după avizare. Astfel, după cum s-a menționat deja, propunerea de modificare a art. 40 din <i>Legea nr. 75/2020 privind procedura</i></p>

„(1) Personalul Serviciului este constituit din demnitari, funcționari publici cu statut special, funcționari publici și personal contractual.

(2) Raporturile de serviciu ale funcționarilor publici cu statut special sunt reglementate de prevederile Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în măsura în care prezenta lege nu prevede altfel.

Raporturile de serviciu/muncă ale funcționarilor publici/ale personalului contractual sunt reglementate în Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003.”

Propunerile respective reies din specificul și complexitatea sarcinilor fiecărei categorii de personal din cadrul autorității publice. Astfel:

- categoria de funcționari publici cu statut special presupune activități reglementate de legi speciale, în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, care contribuie la asigurarea securității statului, având ca scop protejarea sistemului național financiar-bancar, financiar-nebancar și a liber-profesioniștilor, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice, precum și ale statului;
- categoria de funcționari publici stabilește că activitatea acestora este reglementată de Legea nr.158/2008, și care au în sarcină exercitarea prerogativelor de putere publică, conform art. 3 din legea precitată (resurse umane, juridică, finanțe, comunicare cu mass-media, etc.);
- categoria de personal contractual presupune că activitatea este reglementată de prevederile Codului muncii nr.154/2003, care include personal de specialitate, și anume posturile din autoritățile publice care solicită o pregătire a personalului în anumite domenii de activitate, nu prevăd exercitarea prerogativelor de putere publică, însă nu se încadrează în categoria “post de deservire tehnică ce asigură funcționarea autorităților publice (medic, psiholog), precum și personal de

	<p>deservire tehnică (posturi ale căror sarcini prevăd desfășurarea activităților auxiliare de secretariat, protocol, administrative, de administrare a sistemelor informaționale, inclusiv de introducere și prelucrare a informației ce asigură funcționarea autorității publice).</p> <p>În acest context, clasificarea în categoria „funcționar public cu statut special” a personalului din cadrul autorității publice ar impune drepturi, obligații și garanții speciale, respectiv din sarcinile descrise o parte din personal exercită sarcini de prerogativă de putere publică, și este necesar de a fi incluși la categoria „funcționarilor publici cu statut general”, iar cealaltă parte de personal la categoria „personal de specialitate, de deservire tehnică și auxiliar” ținând cont că atribuțiile acestora nu se încadrează în categoriile menționate supra.</p>	
	<p>4. II. În contextul argumentelor sus reiterate se propune excluderea alineatului (3) articolul VI din proiect.</p>	Se acceptă
<p>Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor</p>	<p>5. Urmare a examinării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (Număr unic 764/MJ/2024), Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor comunică următoarele propuneri și obiecții.</p> <p>La art. II: se propune includerea în proiect a următoarei definiții: ”interes legitim - este dreptul de acces la datele cu caracter personal în măsura în care un astfel de acces parțial sau complet constituie o măsură necesară și proporțională pentru o investigație oficială sau juridică, analize, investigații sau proceduri efectuate în conformitate cu prezenta lege și pentru a se asigura că prevenirea, investigarea și depistarea infracțiunii de spalare de bani și finanțare a terorismului nu este pusă în pericol.”</p>	Se acceptă
	<p>6. - la art. 5² alin. (3) - (6) din proiect, după cuvântul ”Registrul fiduciilor” se completează cu sintagma ”și construcțiilor juridice similare” în toate cazurile;</p> <p>la alin. (6), cuvântul ”notărilor” urmează a fi substituit cu</p>	Se acceptă
		Se acceptă

		cuvântul ”mențiunilor”;	
	7.	- la art. 12 alin. (2 ¹) din proiect propunem expunerea în următoarea redacție: ”(2 ¹) Persoanele fizice care sunt expuse la amenințări, la acțiuni ostile, la acțiuni nefavorabile sau discriminatorii la locul de muncă pentru raportarea suspiciunilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, fie la nivel intern, fie către Serviciu, au dreptul să depună dezvăluiri privind încălcări ale legii în condiții de siguranță și dreptul la o cale de atac eficientă în vederea apării drepturilor lor, să fie recunoscuți în calitate de avertizori de integritate și să beneficieze de protecție în condițiile prevăzute de Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate.”;	Se acceptă
	8.	- la articolul 14 La alin. (21) din redacția existentă a Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, după cuvântul ”Registrul fiduciilor” se completează cu sintagma ”și construcțiilor juridice similare”, după cuvintele ”efectiv al fiduciilor” se completează cu sintagma ”și a construcțiilor juridice similare”, iar sintagma ”pct. 3)” de substituit cu ”pct. 2)”; La alin. (22) lit. b) din proiect, se propune expunerea în următoarea redacție: ”b) entităților raportoare, atunci când aplică măsurile de precauție privind clientul;”	Se acceptă Se acceptă
Banca Națională a Moldovei	9.	Cu privire la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională), număr unic 764/MJ/2024, remis spre reexaminare prin scrisoarea Ministerului Justiției al Republicii Moldova nr. 01/9479 din 24.10.2024, Banca Națională a Moldovei, în limitele competenței sale, vă comunică următoarele. La art. IV din proiectul de lege prin care se modifică Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor	Se acceptă

	<p>și finanțării terorismului (în continuare Legea nr. 308/2017), la art. 3 care se completează cu noțiunea de furnizor de portofel digital, menționăm că actuala redacție a paragrafelor (18) și (19) ale art. 3 din Directiva UE 2015/849 (noțiunile de monedă virtuală și furnizor de portofel digital) va fi abrogată din 30 decembrie 2024 și substituită prin noile noțiuni privind criptoactivele și furnizorii de servicii de criptoactive, care corespund noțiunilor stabilite prin Regulamentul UE 2023/1114 și recomandărilor FATF (a se vedea în acest sens, art. 38 alin. (2) lit. c) din Regulamentul UE 2023/1113 privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și de anumite criptoactive). Suplimentar, menționăm că în contextul în care conceptul de furnizor de portofel digital se încadrează deja în noțiunea de furnizor de servicii privind activele virtuale de la art. 3 din Legea 308/2017 (lit. d), care implementează definiția FATF, recomandăm excluderea noțiunii de furnizor de portofel digital din amendamentul propus la art. 3 din Legea nr.308/2017.</p>	
10.	<p>La art. 12 din Legea nr. 308/2017 propunem revizuirea conținutului alin. (2¹) astfel încât acesta să corespundă prevederilor art. 38 alin. (2) și art. 61 alin.(3) din Directiva 2015/849, în acest context menționăm că Directiva 2015/849 prevede obligația expresă a statelor membre de a se asigura, de asemenea, ca persoanele să raporteze suspiciuni de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului în condiții de siguranță și ca acestor persoane să li se ofere dreptul la o cale de atac eficientă în vederea apărării drepturilor lor.</p>	<p>Se acceptă A se vedea propunerea nr. 7 din tabelul de sinteză.</p>
11.	<p>De asemenea, opinăm că proiectul urmează a fi suplimentat cu prevederi de modificare a art. 36 alin. (2) din Legea nr. 308/2017 pentru a specifica că prelucrarea datelor cu caracter personal în conformitate cu prevederile Legii nr. 308/2017 se încadrează în activitatea specificată la art. 2 alin. (2) lit.d) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal (întru corespunderea normei cu prevederile art. 43 din Directiva 2015/849).</p>	<p>Se acceptă</p>
12.	<p>Suplimentar, în vederea aducerii clarității în conținutul Notei de</p>	<p>Regulamentul (UE) 2018/1672 al Parlamentului European și al</p>

	<p>fundamentare, în particular pct. 5 „Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE”, propunem de a evalua oportunitatea reformulării textului „declararea numerarului de către Serviciul Vamal”, având în vedere că Regulamentul (UE) 2018/1672 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind controlul numerarului care intră sau iese din Uniune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1889/2005 vizează obligația purtătorului de a declara numerarul însoțit autorităților competente (autorităților vamale) pentru controlul acestuia.</p>	<p>Consiliului din 23 octombrie 2018 privind controlul numerarului care intră sau iese din Uniune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1889/2005 nu vizează doar obligația purtătorului de a declara numerarul însoțit autorităților competente (autorităților vamale) pentru controlul acestuia, ci și necesitatea transmiterii subsecvente a acestor informații recepționate de autoritățile vamale către unitatea de informații financiare a statului (în cazul Republicii Moldova - SPCSB). Suplimentar, menționăm că obligația de raportare a numerarului este prevăzută la art. 33 din <i>Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară</i>. Serviciul Vamal, în baza declarațiilor TV-28 prezentate, transmit informația către SPCSB. Astfel, nu poate fi schimbată redacția deoarece ar contraveni normelor legale indicate.</p>
Agenția Servicii Publice	<p>13. 1. În tot textul proiectului, cuvintele „numărul de identificare personal (IDNP)” de substituit cu cuvintele „numărul de identificare de stat al persoanei fizice”, conform prevederilor Legii nr. 68/2024 pentru modificarea Legii nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte.</p>	Se acceptă
	<p>14. 2. Propunem Art. I. de expus în următoarea redacție: „Art. I - Articolul 14 alineatul (2) din Legea nr. 1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.14–15, art. 52), cu modificările ulterioare, se completează cu literele d¹) și d²), cu următorul cuprins: „d¹) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat al persoanei fizice, domiciliul, țara de reședință, cetățenia beneficiarului efectiv/beneficiarilor efectivi, astfel cum sunt definiți în Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului; d²) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat al persoanei fizice, domiciliul persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informației despre beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi, în conformitate cu Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea</p>	Se acceptă

	<p>spălării banilor și finanțării terorismului.”</p> <p>3. Art. II. din proiectul de lege:</p> <p>15. a) la pct.1, de principiu nu este susținută completarea art. 7 alin. (1) cu lit. c²), deoarece potrivit prevederilor art. 12 alin. (3) și (4) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, valorile mobiliare ale societății se înregistrează, în mod obligatoriu, în Registrul emitenților de valori mobiliare, ținut de către Comisia Națională a Pieței Financiare. Valorile mobiliare ale societății sunt considerate plasate dacă sunt achitate în întregime de primii achizitori (subscriitori) și sunt înscrise în conturile de valori mobiliare deschise, după caz, la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, în condițiile Legii nr.234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare și în conformitate cu regulile acestuia, sau la registrator, în condițiile Legii nr.171/2012 privind piața de capital.</p> <p>Or, în temeiul art. 19 alin. (8) din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, dublarea datelor în diferite registre nu este acceptabilă. Este de menționat și faptul că, înscrierile în conturile de valori mobiliare și registrele Depozitarului central/registratorului se efectuează după înregistrarea de stat a societăților pe acțiuni de către Agenția Servicii Publice. Respectiv, informația privind registratorul societății pe acțiuni nu este relevantă la etapa înregistrării de stat inițiale.</p> <p>16. b) referitor la modificările propuse în pct. 1 - pct. 4., ASP reiterează poziția expusă prin avizul anterior și nu acceptă de principiu stabilirea unei persoane fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor cu privire la datele din Registrul de stat, competențele persoanei respective urmând a fi rezumate strict pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor despre beneficiarul efectiv. Poziția ASP este întemeiată pe următoarele prevederi ale actelor normative: Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În partea ce ține de societățile pe acțiuni, a fost identificată deficiența privind accesul în timp prompt al organelor de drept la informația cu privire la acționari. Astfel, în vederea remedierii parțiale a acestei deficiențe și pentru demonstrarea unei implementări eficiente a acestei măsuri, este necesar ca în Registrul de stat al unităților de drept să fie inclusă informația respectivă. În acest fel, societatea pe acțiuni va prezenta suplimentar informația privind registratorul care ține Registrul acționarilor, or, în caz contrar, deficiența constatată nu va fi remediată.</p> <p>De menționat că societățile pe acțiuni nu țin registrul acționarilor doar la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (în Republica Moldova fiind înregistrați 8 societăți de registru care au licență în acest domeniu), fapt ce împiedică accesul organelor de drept la astfel de informații.</p> <p>Ce ține de dublarea informațiilor, care s-ar presupune a fi în Registrul de stat al unităților de drept și Registrul acționarilor, menținut de societățile de registru, menționăm că accesul la Registrul acționarilor este foarte limitat, fiind asigurat doar în anumite condiții conform prevederilor legale, fiind obținut doar în baza unei cereri scrise. Corespunzător, această informație nu poate fi considerată dublată.</p> <p>Se acceptă</p>
--	---	---

juridice și a întreprinzătorilor individuali stabilește procedura generală a înregistrării de stat pentru toate formele de organizare juridică. Totodată, urmărind în continuare propunerile autorului expuse în Art. IV pct. 7 din proiectul vizat, în redacția nouă al alin. (1) al art. 14 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, expres este specificată excepția de la obligația de furnizare și/sau actualizare a informației cu privire la beneficiarii efectivi, pentru anumite forme juridice: 1) instituțiile/autoritățile publice, 2) întreprinderile de stat și municipale și 3) societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat.

În același context, art. 177 alin. (1) al Codului civil al Republicii Moldova nr.1107/2002 stabilește, că persoana juridică își exercită, de la data constituirii, drepturile și își execută obligațiile prin administrator, respectiv acesta fiind reprezentantul legal al persoanei juridice în toate circumstanțele, iar potrivit reglementărilor art. 17 din Legea nr. 220/2007, documentele necesare pentru înregistrarea modificărilor se depun la organul înregistrării de către persoana juridică.

Totodată, potrivit prevederilor art. 8 alin. (1) și art. 28 alin. (2) din Legea nr.220/2007, documentele pentru înregistrarea de stat se transmit/depun/expediază organului înregistrării de către fondator sau de către reprezentantul acestuia. În conformitate cu art. 23 și 25 din Legea nr.220/2007, documentele pentru inițierea procedurii de lichidare și radierea persoanei juridice din Registrul de stat se depun de către lichidator.

Prin urmare, în cazurile menționate supra nu este necesară desemnarea unei persoane responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor cu privire la datele din Registrul de stat.

De asemenea, referitor la actele oficiale care reflectă datele persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor, menționăm că, în procesul înregistrării de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, verificarea identității persoanelor fizice rezidente se

	<p>efectuează în temeiul numărului de identificare de stat al persoanei fizice, în conformitate cu baza de date a Registrului de stat al populației. Prin urmare, în condițiile Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, nu este necesară prezentarea unor acte suplimentare.</p> <p>17. c) pct. 5.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - litera i⁴) din alin. (1) din proiect de expus cu următorul cuprins: „i⁴) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat al persoanei fizice, domiciliul persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informației despre beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi, în conformitate cu Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;”; - nu este susținută propunerea de completare a art. 33 alin. (1) din Legea nr.220/2007 cu litera v) din considerentele expuse supra. - litera c³) din alin. (2) din proiect de expus cu următorul cuprins: „c³) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat al persoanei fizice, domiciliul persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informației despre beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi, în conformitate cu Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;”. 	<p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă A se vedea opinia autorului proiectului la observația cu nr. 15.</p> <p>Se acceptă</p>
	<p>18. 1. Art. IV. din proiect:</p> <p>a) la pct. 3 (art. 5², alin. (5) din Legea nr. 308/2017), cuvintele „întreprinderii individuale” urmează de substituit cu cuvintele „întreprinzătorului individual”.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>19. b) pct. 7.:</p> <p>- la alin. (1), se propune cuvântul „ține” de substituit cu cuvintele „ține evidența”, conform redacției actuale a Legii nr. 308/2017. De asemenea, se propune de exclus sintagma „în Registrul de Stat al beneficiarilor efectivi”, dat fiind faptul că, în conformitate cu prevederile art. 33 din Legea nr. 220/2007, datele cu privire la beneficiarii efectivi ai unităților de drept sunt parte</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>componentă a Registrului de stat al unităților de drept;</p> <p>- se propune completarea art.14 din proiect cu alin. (1¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) Sunt exceptate de la aplicarea normei prevăzute în alin. (1) radierea din oficiu a persoanei juridice și a întreprinzătorului individual din Registrul de stat al unităților de drept, precum și radierea din Registrul de stat a întreprinzătorului individual în cazul încetării calității de întreprinzător individual ca urmare a decesului confirmat prin hotărâre judecătorească sau prin certificat de deces, eliberat de organul de stare civilă competent.”</p> <p>Respectiv, în punctul 7 din proiect alin. (1¹) va deveni alin. (1²).</p> <p>- nu se acceptă de principiu stabilirea unei persoane fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor cu privire la datele din Registrul de stat, competențele persoanei respective urmând a fi rezumate strict pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor despre beneficiarul efectiv.</p> <p>Astfel, alin. (2¹) de expus cu următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) Persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, organizațiile necomerciale ale căror administrator este o persoană fizică nerezidentă, precum și fiduciile și orice construcție juridică similară fiduciilor desemnează o persoană fizică rezidentă responsabilă pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor cu privire la datele beneficiarului efectiv din Registrul de stat al unităților de drept și, respectiv, Registrul fiduciilor. Datele despre persoana fizică rezidentă desemnată vor fi prezentate organului înregistrării de stat sau, respectiv, Serviciului Fiscal de Stat.”</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Recomandările FATF și Directivele UE nu prevăd oferirea unor astfel de excepții, or stabilirea acestora în cadrul normativ intern creează riscul ca acesta să contravină prevederilor internaționale menționate și ar cauza deficiențe în sistem.</p> <p>Se acceptă</p>
20.	<p>- alin.(3) se propune de expus cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Este interzisă înregistrarea persoanelor juridice, întreprinzătorilor individuali, organizațiilor necomerciale, fiduciilor și construcțiilor juridice similare fiduciilor, în cazurile prevăzute la alin. (1) - (12), în lipsa datelor despre beneficiarul efectiv și/sau dacă informația prezentată este neveridică sau incompletă.”</p>	<p>Se acceptă</p>

**Ministerul
Finanțelor**

21.

La adresarea Ministerului Justiției nr.01/9479 din 24.10.2024, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul definitivat de Lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională) (nr. unic 764/MJ/2024) și, în limita competențelor sale funcționale, comunică următoarele.

La art. III referitor la stabilirea competenței Serviciului Fiscal de Stat de examinare a contravenției propuse la art. 263⁴ din Codul contravențional, în partea ce ține de prezentarea unor date neveridice, incomplete sau incorecte de către persoanele juridice și întreprinzătorii individuali, necesare la înregistrarea constituirii, modificarea în actele de constituire, înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării și la radierea acestora din Registrul de stat, în legătură cu faptul că se menține stabilirea competenței autorității fiscale de examinare a contravenției de la art. 263⁴, precum și ținând cont de explicațiile incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul de act normativ, considerăm oportun ca proiectul de act normativ să fie completat cu norme juridice care să reglementeze obligația IP "Agenția Servicii Publicii" de a informa Serviciul Fiscal de Stat referitor la datele neveridice, incomplete sau incorecte furnizate de către persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, la înregistrarea constituirii, modificarea în actele de constituire, înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării precum și la radierea acestora din Registrul de stat, în scopul aplicării amenzii contravenționale conform art. 263⁴ din Codul contravențional.

În contextul dat, precizăm că aplicarea sancțiunii contravenționale conform art. 263² din Codul contravențional se efectuează ca urmare a raportării conform procedurii stabilite la art. 5² alin.(3) din Legea nr. 308/2017. În același fel, considerăm că urmează a se proceda și la aplicarea sancțiunii conform art. 263⁴ din Codul contravențional, în cazul în care se menține Serviciul Fiscal de Stat în calitate de autoritate competentă de examinare a acestui tip de contravenție.

Se acceptă parțial.

Proiectul va fi completat cu prevederi care vor reglementa obligația IP "Agenția Servicii Publicii" de a informa Serviciul Fiscal de Stat referitor la datele neveridice, incomplete sau incorecte furnizate de către persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, la înregistrarea constituirii, modificarea în actele de constituire, înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării precum și la radierea acestora din Registrul de stat (similar mecanismului existent pentru contravenția prevăzută la art. 263² din *Codul contravențional*). În acest sens, se propune completarea art. 37 din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali cu un alineat nou (alin. (4¹)), care va consacra mecanismul de interacțiune dintre ASP și SFS.

Suplimentar, proiectul va fi completat cu prevederi ce vor reglementa obligația înregistrării fiduciilor și construcțiilor juridice similare fiduciei la Serviciul Fiscal de Stat, care este instituția responsabilă de crearea, gestionarea și actualizarea Registrului fiduciilor. Prevederile menționate vor viza completarea Codului civil cu un articol nou (art. 2078¹), în care va fi consacrată obligația legală de înregistrare.

Cu referire la propunerea de a se include în art. 263⁴ din *Codul contravențional*, după textul „întreprinzătorii individuali,” textul „organizațiile necomerciale,” precizăm că aceasta nu se acceptă, dat fiind faptul că organizațiile necomerciale, în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (3) din *Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale*, sunt persoane juridice (persoanele juridice fiind deja menționate în cuprinsul art. 263⁴, propus a fi inclus în cuprinsul *Codului contravențional*).

	<p>Totodată, în legătură cu completarea art. 14 al Legii nr. 308/2017 cu alineatul (1¹) cu prevederi ce țin de atribuția Serviciului Fiscal de Stat de a verifica, înregistra, menține și actualiza datele cu privire la beneficiarii efectivi ai fiduciilor și construcțiilor juridice similare fiduciilor la înregistrarea constituirii lor, considerăm oportun completarea proiectului de act normativ și cu norme juridice ce se referă nemijlocit la obligația înregistrării fiduciilor și construcției juridice similare fiduciei la Serviciul Fiscal de Stat, având în vedere faptul că Serviciul Fiscal de Stat este instituția responsabilă de crearea, gestionarea și actualizarea Registrului fiduciilor, conform art. 14 alin. (2¹) din Legea nr. 308/2017.</p> <p>Precizăm că, la moment, nici un act normativ nu prevede obligația părților unei fiducii și construcție juridică similară fiduciilor de a supune înregistrării obligatorii raportul juridic respectiv.</p> <p>La fel, considerăm oportună revizuirea redacției art. 263⁴ din Codul contravențional conform propunerii prezentate anterior (completarea după textul „întreprinzătorii individuali,” cu textul „organizațiile necomerciale,”), întrucât deși propunerea respectivă a fost acceptată de către autorul proiectului (conform opiniei acestuia la observația cu nr. 12 din tabelul de sinteză a propunerilor și obiecțiilor), aceasta nu a fost reflectată în proiectul de lege revizuit.</p>	
22.	<p>La art. IV pct.2, referitor la Recomandarea 32 a Grupului de Acțiune Financiară Internațională la care face trimitere autorul proiectului în sinteză, atragem atenția că aceasta prevede că țările trebuie să aibă în vigoare măsuri pentru a detecta transportul transfrontalier fizic de numerar și un sistem de declarare și/sau dezvăluire, trebuie să se asigure că autoritățile competente au autoritatea legală de a opri sau reține numerarul, trebuie să se asigure că există sancțiuni eficiente, corespunzătoare și disuasive pentru persoanele care fac declarații sau dezvăluiri false.</p> <p>Astfel, reliefăm faptul că Recomandarea 32 nu stabilește un termen de prezentare a informațiilor obținute de către autorități,</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Recomandarea 32 prevde expres obligația de transmitere a declarațiilor respective de către Serviciul Vamal. Astfel, prevederea dată nu poate fi exclusă, deoarece va fi constatată deficiența privin implementarea acestei recomandări, fapt ce va avea consecințe negative asupra sistemului financiar al Republicii Moldova.</p> <p>Totodată, menționăm că modificarea propusă la alin. (2) are drept scop transpunerea prevederilor <i>Regulamentului (UE) 2018/1672 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind controlul numerarului care intră sau</i></p>

	<p>cu atât mai mult că potrivit Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de interoperabilitate și Hotărârea Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect), toate instituțiile statului au obligativitatea să efectueze schimbul de date prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect, ce permite primirea informației on-line. Respectiv, Serviciul Vamal plasează în timp real informațiile privind valorile valutare declarate de către persoanele fizice și juridice în conformitate cu prevederile art. 33 și 34 din Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară, cu excepția valorilor valutare declarate de Banca Națională a Moldovei și bănci, pe platforma de interoperabilitate (MConnect), la care se poate conecta Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în vederea preluării acestor informații.</p> <p>Prin urmare, insistăm ca la art. IV pct. 2 din proiect, textul "la alineatul (2), cuvintele „cel târziu până la data de 5 a lunii următoare de gestiune” se substituie cu următorul text: „în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la data la care informațiile au fost obținute” să fie substituit cu textul "alineatul (2) se abrogă".</p>	<p><i>iese din Uniune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1889/2005 în partea de vizează declararea numerarului de către Serviciul Vamal.</i></p>
23.	<p>La art. IV pct. 3, în partea ce ține de completarea art. 5² din Legea nr. 308/2017 cu alineatul (6), considerăm oportună revizuirea redacției alineatului respectiv prin specificarea faptului că procedura privind efectuarea/radierea notărilor în/din Registrul de stat al unităților de drept se va aproba prin ordin al directorului IP „Agenția Servicii Publice”, iar procedura privind efectuarea/radierea notărilor în/din Registrul fiduciilor prin ordin al directorului Serviciului Fiscal de Stat și nu printr-un ordin comun al ambelor instituții. Or, acestea reprezintă două tipuri distincte de registre, cu informații și date specifice, urmînd ca procedura de efectuare a notărilor în acestea să fie descrise prin acte normative separate.</p>	<p>Se acceptă</p>
24.	<p>La art. IV pct. 7 din proiect, cu referire la amendamentul aferent art. 14 alin. (2¹) din Legea nr. 308/2017, considerăm oportun completarea după textul „întreprinzătorii individuali,” cu textul</p>	<p>Nu se acceptă Nu se consideră oportună completarea sugerată, dat fiind faptul că gospodăriile țărănești (de fermier), în conformitate cu</p>

„gospodăriile țărănești (de fermier)”, în vederea corelării normei vizate cu modificările propuse la art. 14 alin. (2) din Legea nr. 1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier) și la art. 28 alin. (7) din Legea nr. 220/2007, care vizează reglementarea obligației gospodăriei țărănești (de fermier) de a prezenta organului înregistrării de stat datele de identificare a persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor cu privire la datele din Registrul de stat, inclusiv a datelor cu privire la beneficiarul efectiv.

Cu referire la modificările aferent art. 14 alin. (2¹) și (2²) din Legea nr. 308/2017, pe tot parcursul textului, cuvintele „casetele de valori” urmează a fi substituite cu cuvintele „casetele de siguranță” în vederea utilizării unei terminologii uniforme și constante, iar cuvântul „filială” urmează a fi exclus, ținând cont că în legislația relevantă nu se operează cu cuvântul respectiv, ci cu cuvântul „sucursală”.

De asemenea, la art. (2²) alin. (1) lit. a), considerăm oportun completarea după cuvintele „titularul contului” cu textul „/denumirea:”, având în vedere că conturile de plăți și bancare pot fi deținute nu doar de persoane fizice, ci și de persoane juridice.

În același timp, la art. (2²) alin. (1) lit. c), considerăm oportun substituirea textului „filiala/sucursala băncii” cu textul „sucursala băncii sau prestatorului de servicii de plată nebankare”, ținând cont de faptul că conturile de plăți pot fi deschise și de prestatorii de servicii de plată nebankari. Totodată, cuvintele „numărul IBAN” urmează a fi substituit cu cuvintele „codul IBAN”, întrucât codul IBAN este compus dintr-un șir de caractere ce conține atât cifre, cât și litere.

Concomitent, la art. (2²) alin. (2), considerăm oportun completarea după textul „pentru casetele de valori:” cu textul „denumirea:”, având în vedere că casetele de siguranță pot fi utilizate nu doar de persoane fizice, ci și de persoane juridice.

La fel, la art. (2²) alin. (2), întrucât conținutul normei date

prevederile art. 2 alin. (1) din *Legea nr. 1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier)*, sunt calificate ca întreprinderi individuale, prin urmare, într-o manieră generică și ele sunt vizate deja de norma din proiect.

Se acceptă parțial

Nu se acceptă limitarea prevederii date din proiect doar la sucursale, dat fiind faptul că se urmărește extinderea efectului acestora atât asupra filialelor, cât și a sucursalelor (a se vedea în acest sens abordarea legiuitorului din cadrul *Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor și a Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică*).

Se acceptă

Se acceptă

Se acceptă

Prestarea serviciului privind casetele de siguranță de către

	<p>vizează doar casetele de siguranță deținute de clienți în cadrul băncilor, considerăm oportun a fi examinată necesitatea includerii în câmpul de aplicare a normei date și a casetelor de siguranță deținute în cadrul altor entități decât băncile care ar putea presta un asemenea gen de servicii, în vederea excluderii apariției în viitor a unor neclarități privind entitățile obligate să raporteze către Serviciul Fiscal de Stat informația privind casetele de siguranță.</p>	<p>bănci este un drept stabilit prin <i>Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor</i>. Cu referire la alte categorii de agenți economici care prestează astfel de servicii (cum ar fi de ex. agențiile de pază) nu este clar temeiul juridic al acestei obligații, deoarece cadrul legal care reglementează activitatea lor nu stabilește astfel de servicii (<i>Legea nr. 283/2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază</i>).</p>
	<p>25. De asemenea, la art. IV pct. 7, în partea ce ține de completarea art. 14 din <i>Legea nr. 308/2017</i> cu alineatul (22), propunem substituirea cuvintelor “Accesul la registrele” cu cuvintele “Accesul la informația din registrele” or, redacția alineatului (22) în varianta actuală a proiectului are o interpretare prea vastă.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Centrul de Armonizare a Legislației (Cancelaria de Stat)</p>	<p>26. Centrul de armonizare a legislației, în rezultatul analizei repetate a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională), comunică următoarele. Ca urmare a examinării versiunii actuale a proiectului de lege constatăm că acesta nu a preluat în totalitate recomandările și obiecțiile Centrului expuse prin DC nr. 31/02-11070 din 3 octombrie 2024, iar sinteza la proiect nu reflectă careva argumente în acest sens. Menționăm că, la evaluarea primară a proiectului, a fost constatată o transpunere parțială a Directivei (UE) 2015/849 (AML IV) a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/843 (AML V) a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în</p>	<p>Se acceptă Pachetul definitivat de documente pe marginea prezentului proiect va fi întocmit în conformitate cu observațiile Centrului de Armonizare a Legislației. În acest sens, în corespundere cu indicațiile Centrului de Armonizare a Legislației, proiectul de lege a fost completat după preambul cu clauza de armonizare, iar pachetul de documente definitivat include și tabelul de concordanță actualizat.</p>

	<p>scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, precum și de modificare a Directivelor 2009/138/CE și 2013/36/UE.</p> <p>În context, ținând cont de prevederile art. 31, alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 34 din HG nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, reiterăm necesitatea definitivării proiectului conform celor expuse anterior și inserării clauzei de armonizare în conformitate cu modelul stabilit în Anexa nr. 1 la Regulament.</p> <p>La fel, evidențiem că Tabelul de concordanță la Directiva (UE) 2015/849, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/843, urmează a fi revizuit și definitivat conform constatărilor expuse în Declarație, precum și cerințelor de conținut formulate și expediate autorului.</p> <p>Totodată, menționăm că în conformitate cu pct. 54 al Regulamentului de armonizare, dosarul de însoțire a proiectului de act normativ care are ca scop transpunerea legislației UE definitivat, prezentat autorității cu competență de aprobare sau adoptare, conține în mod obligatoriu tabelul de concordanță actualizat și declarația de compatibilitate, în conformitate cu art. 40 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>	
<p>Comisia Națională a Pieței Financiare</p>	<p>27. Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF), în temeiul competențelor conferite de legea-cadru (nr. 192/1998), cu privire la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională), prezintă următoarele sugestii în ordinea ce succed.</p> <p>1. Se atrage atenția asupra necesității corelării propunerii de completare a art. 7 alin. (1) lit. c²) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali cu cea de completare a art. 33 alin. (1) cu lit. v) din aceeași lege, or în cazul primului amendament se operează cu termenul „informația privind” iar în cazul celui de-al doilea cu termenul „denumire”. În atare condiții nu este clară natura și întinderea informației care trebuie furnizată în adresa organului</p>	<p>Se acceptă</p>

	înregistrării de stat.	
	<p>28. 2. Potrivit art. IV din proiect, se propune completarea art. 3 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, cu noțiunea „interese legitim”. Din examinarea proiectului rezidă necesitatea completării respective reieșind din amendamentul propus la art. 14 prin completarea cu alin. (22) din aceeași lege. A se nota în acest sens că legea vizată utilizează sintagma „interes legitim” și în alte contexte unde noțiunea propusă nu se pliază cu semantica prevederii. Totodată, deși alin. (22) propus, stabilește că accesul la registre se va realiza cu respectarea prevederilor conexe protecției datelor cu caracter personal, respectiv ar viza alte informații decât datele cu caracter personal, noțiunea „interes legitim” pune accent pe necesitatea de acces anume la acestea. Corelativ, cu referire la noțiunea propriu-zisă reținem că textul „investigație oficială sau juridică, analize, investigații sau proceduri efectuate în conformitate cu prezenta lege” este impropriu unei acțiuni atribuite unei persoane fizice sau juridice după cum este atribuit la art. 14 alin. (22) lit. c) conform proiectului.</p> <p>Imperativul clarificării noțiunii și întinderii interesului legitim rezidă din necesitatea aplicării conforme a legii prin prisma condițiilor de acces limitat la o categorie de date, după cum rezidă din Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului (modificată prin Directiva UE 2018/843). Or, acordarea accesului dincolo de un registru central (în cazul Republicii Moldova - Registrul de stat al unităților de drept) după cum prevede Directiva, trebuie să fie fundamentat într-un mod cert și lipsit de echivoc.</p>	Se acceptă
<i>Serviciul de Informații și Securitate</i>	Lipsă de obiecții și propuneri	
<i>Procuratura</i>	Lipsă de obiecții și propuneri	

<i>Generală</i>			
<i>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării</i>		Lipsă de obiecții și propuneri	
<i>Ministerul Afacerilor Interne</i>		Lipsă de obiecții și propuneri.	

Secretar de stat

Stanislav COPETCHI